

”Det är VI som gör det!”

Interprofessionell samverkan för kvalitet i hälso- och sjukvården

**Annika Lindh Falk, MScOT
Universitetslektor i Arbetsterapi
Programansvarig för interprofessionellt lärande
Linköpings universitet**

6e konferensen i palliativ vård 11-12 mars, 2020

det får inte bli falskt

gemensamhet

måste låta bra

helhetstänk

timing

förståelse för andra

samspejlsvilja

känsla för uppgiften

TEAM

GRUPP

-DISCIPLINÄRT

INTER-

MULTI-

TVÄR-

-MODALT

TRANS-

-PROFESSIONELL

Profession - disciplin - mod

- Profession: Yrkestillhörighet (arbetsterapeut, sjuksköterska etc)
- Disciplin: Akademisk inriktning men också specialitet inom en profession (geriatriker, internmedicin t.ex.)
- Mod (modus, "mode"): Arbetsätt eller behandlingsmetod (jmf "multimodal rehabilitering")

Olika typer av team och av integrering

➤ **Multiprofessionell**

Ingen eller liten samordning i det löpande arbetet. Ofta remissförfarande. Målen utgår från en teammedlem eller definieras separat för varje profession.

➤ **Interprofessionell**

Målen definieras gemensamt. Teammedlemmarnas kompetenser kompletterar varandra. Man möts regelbundet för att samordna arbetet.

➤ **Transprofessionell**

Professionsgränserna överskrids, teammedlemmarna kan delvis eller helt ta över varandras arbetsuppgifter.

➤ Interorganisatorisk samverkan

Nergårdh: Samordnad utveckling för god och nära vård (SOU 2017:01)

Definitioner

”Interprofessionell samverkan innebär att olika yrkesgrupper har en gemensam **teamidentitet**, och samarbetar på ett integrerat sätt där man är **ömsesidigt beroende av varandra** för att lösa problem och tillhandahålla hälso- och sjukvård.”

(Scott Reeves et al, 2012)

”Interprofessionellt samarbete sker när flera vårdarbetare från olika professionella bakgrund **utför komplexa vårdinsatser** genom att **arbeta med patienter, deras närstående, assistenter och nätverk** för att leverera bästa möjliga kvalitet i olika vårdssammanhang”.

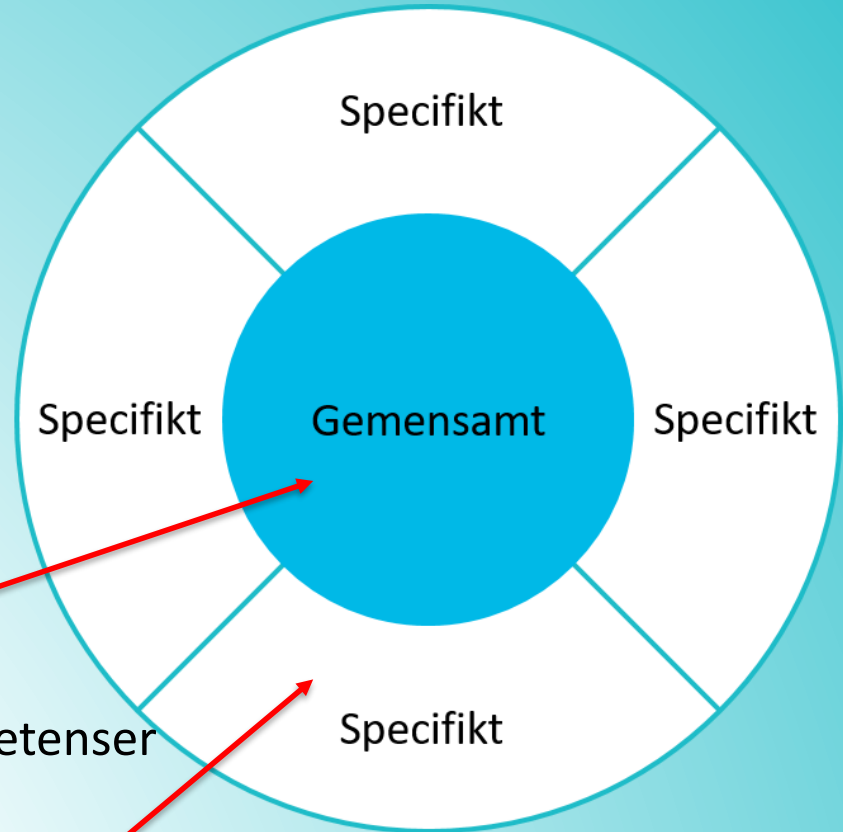
(WHO ,2010)

Kärnkompetenser inom hälso-och sjukvården.

- <http://www.swenurse.se/Publikationer--Remisser/Publikationer/>
- **Förbättringskunskap**
- **Teamarbete**
- Personcentrerad vård
- Säker vård
- Evidensbaserad vård
- Informatik

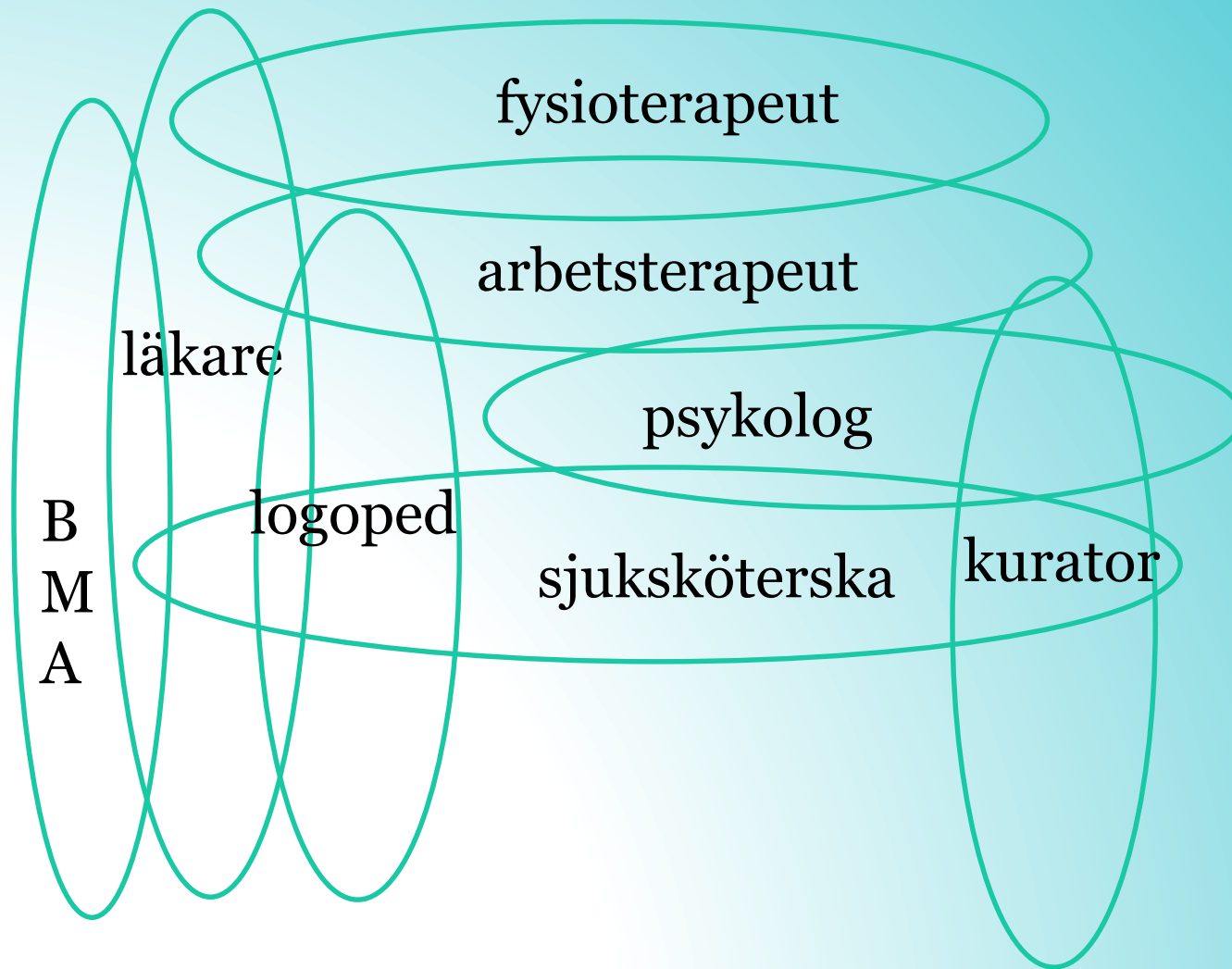
” Ice-breaker”

Vad har vi för gemensamma kompetenser i vår teamkonstellation?

Vad är unikt för mig och min profession?

Olika professioners kunskapsområden och dess överlappning, ett exempel

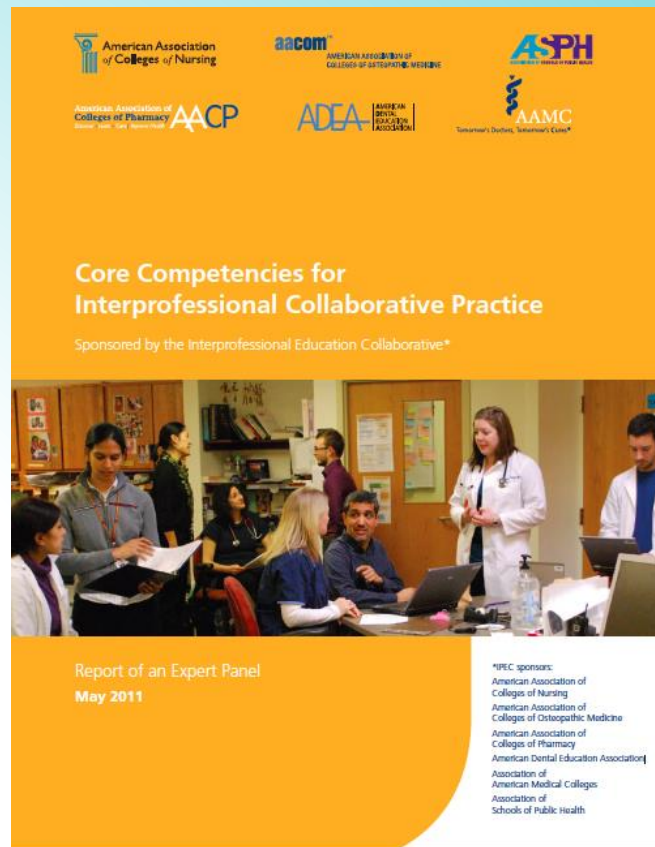

Hur lär vi i vardagen tillsammans?

*”de tillfällen när två eller flera yrkesgrupper **lär tillsammans med, om och av varandra** för att förbättra samarbetet och kvaliteten i vården”*

- **Lära tillsammans med**
 - Skapar en gemensam kunskapsbas tillsammans som man använder sig av i arbetet
- **Lära om varandra**
 - Utvecklar en bättre förståelse för varandras kunskap och värderingar för att förstå varandra i ett samarbete
- **Lära av varandra**
 - Fördjupa sin egen professionella kunskap genom att ”möta” och lära av andra professioners kunskaper

Interprofessionell kompetens

The cover features logos for the American Association of Colleges of Nursing, AACOM (American Association of Colleges of Osteopathic Medicine), ASPH (Association to Advance Practical Education in Schools of Public Health), American Association of Colleges of Pharmacy (AACCP), ADEA (American Dental Education Association), and AAMC (Association of American Medical Colleges). The title is 'Core Competencies for Interprofessional Collaborative Practice', sponsored by the Interprofessional Education Collaborative. The report is a 'Report of an Expert Panel' from May 2011. The photograph shows a diverse group of students in a classroom or lab, some looking at a laptop, others at documents, illustrating collaborative learning.

American Association of Colleges of Nursing

aacom™ AMERICAN ASSOCIATION OF COLLEGES OF OSTEOPATHIC MEDICINE

ASPH AMERICAN ASSOCIATION OF COLLEGES OF PUBLIC HEALTH

American Association of Colleges of Pharmacy AACCP

ADEA AMERICAN DENTAL EDUCATION ASSOCIATION

AAMC AMERICAN ASSOCIATION OF MEDICAL COLLEGES
"Tomorrow's Doctors, Today's Clinicians"

**Core Competencies for
Interprofessional Collaborative Practice**

Sponsored by the Interprofessional Education Collaborative*

Report of an Expert Panel
May 2011

*IPEC sponsors:
American Association of
Colleges of Nursing
American Association of
Colleges of Osteopathic Medicine
American Association of
Colleges of Pharmacy
American Dental Education Association
Association of
American Medical Colleges
Association of
Schools of Public Health

Interprofessional collaborative practice competency domains

Core Competencies for Interprofessional Collaborative Practice
Report of an Expert Panel

Interprofessional Collaborative Practice Competency Domains

Competency Domain 1:	Values/Ethics for Interprofessional Practice
Competency Domain 2:	Roles/Responsibilities
Competency Domain 3:	Interprofessional Communication
Competency Domain 4:	Teams and Teamwork

- **Värderingar, etik** – patientcentrerad, delat ansvar för en säker och effektiv sjukvård.
- **Roller/ansvarsområden** – klargöra ansvaret, variation och olikheter
- **Interprofessionell kommunikation** – vara tillgänglig, receptiv, aktivt lyssna, använda verktyg, system
- **Teamarbete** – en bra ”teampelare”. En del av ett system

Interprofessional Education Collaborative Expert Panel. (2011).

http://www.aacn.nche.edu/education_resources/ipecreport.pdf

Interprofessional Collaborative Practice Competency Domains

Värderingar och etik

- Sätta patienten i centrum och intresset för patientens behov först när man samverkar.
- Uppmuntra och innefatta de kulturella skillnader i arbetet som du möter (patienten , kollegor)
- Respektera den unika kulturen, värderingar, roller, expertis som finns bland dina kollegor
- Utveckla en tillitsfull relation med patienter, och andra teammedlemmar
- Hantera etiska dilemman i teamet i relation till patientens situation

Interprofessional Collaborative Practice Competency Domains

Competency Domain 1:	Values/Ethics for Interprofessional Practice
Competency Domain 2:	Roles/Responsibilities
Competency Domain 3:	Interprofessional Communication
Competency Domain 4:	Teams and Teamwork

Roller och ansvarsområden

- Kommuniera din egen roll och ditt ansvarsområde tydligt med patient, närstående och andra teammedlemmar
- Engagera dig och ta hjälp av andra professioner som kompletterar din egen kompetens
- Förklara för andra hur teamet arbetar tillsammans för att få till bästa för patienten
- Engagera dig i en kontinuerlig professionell och interprofessionell utveckling för att utveckla din "teamkompetens"

Interprofessional Collaborative Practice Competency Domains

Interprofessionell kommunikation

- Välj och använd effektiva kommunikationsverktyg och teknik för att stimulera till interaktion och diskussion
- Kommuniera information med patienter, familjer på ett förståeligt sätt
- Lyssna aktivt och uppmuntra ideér från andra teammedlemmar
- Använda ett respektfullt språk anpassat för varje situation

Interprofessional Collaborative Practice Competency Domains

Competency Domain 1: Values/Ethics for Interprofessional Practice

Competency Domain 2: Roles/Responsibilities

Competency Domain 3: Interprofessional Communication

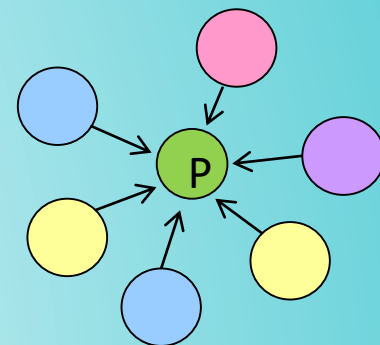
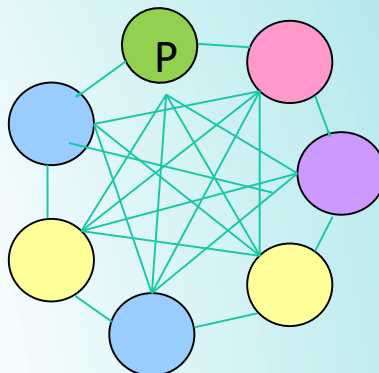
Competency Domain 4: Teams and Teamwork

Team och teamarbete

- Beskriva teamutvecklingen och de roller som krävs för ett effektivt team
- Utveckla en konsensus kring beslut och principer
- Samarbeta och engagera med andra professioner som är relevant för en specifik situation
- Integrera kunskaper och erfarenheter från andra professioner

När behövs interprofessionellt teamarbete – och när inte?

- Samma team kan arbeta på olika sätt – utifrån vad patienten behöver
- Avgörande för behovet av interprofessionellt teamarbete är
 - Komplexitet
 - Longitudinalitet

Patientens/brukarens roll i teamet

- Intercollaborative teamwork
- Patientens resa
- Patienten som dirigent?

Forskning visar:

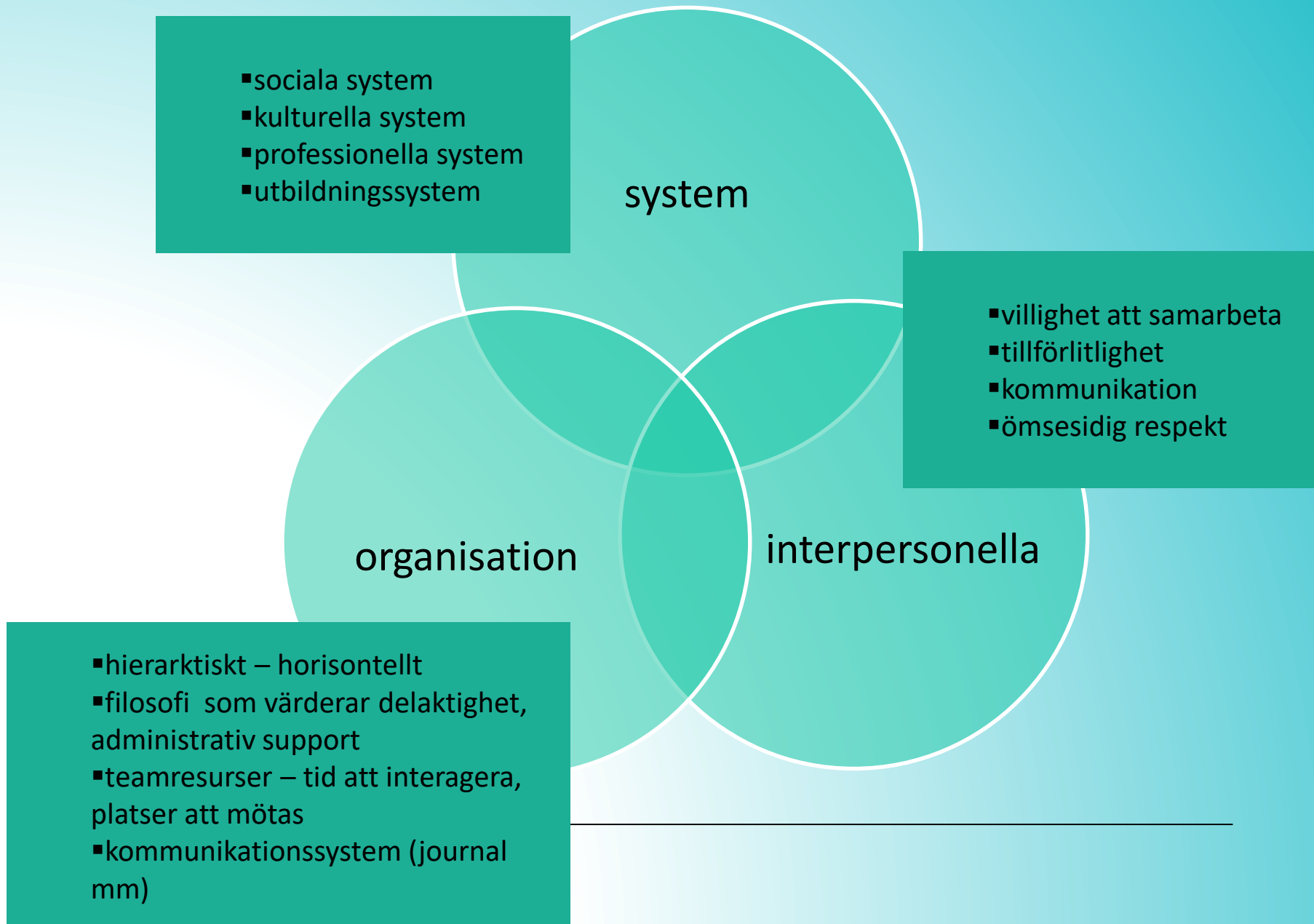
Interprofessionell samverkan kan

- förbättra tillgång till och koordination av hälso-och sjukvårdstjänster.
- genom optimal användning av olika professionella kompetenser och resurser kan man förbättra hälsoeffekterna för personer med kroniska sjukdomar
 - Äldre personer med stroke eller höftfraktur har bäst chanser att återgå till ett aktivt liv om vården är organiserad i team som arbetar över yrkesgränserna
- leda till bättre professionell tillfredsställelse

(ref se: Lemieux-Charles L, 2006; Mikan, 2005; Zwarenstein, 2009)

Påverkande faktorer för ett framgångsrikt teamarbete:

21

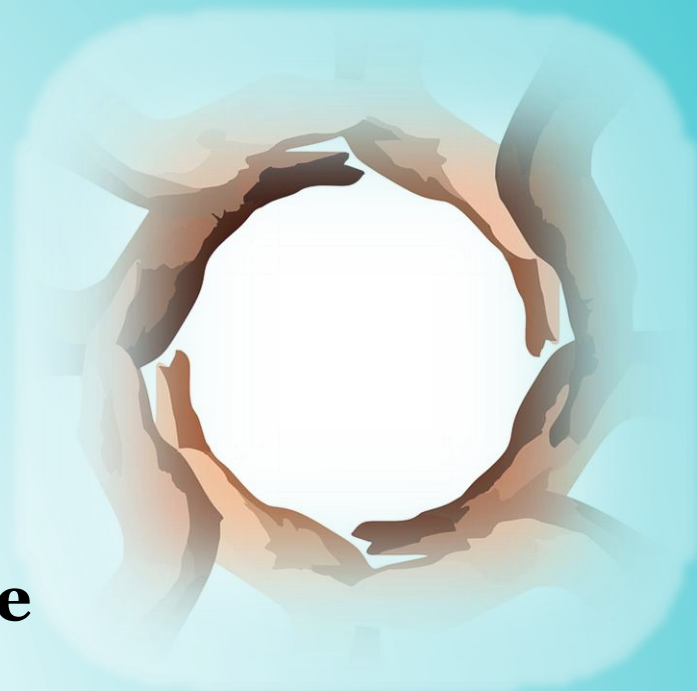
Avslutande ”skicka- med –budskap”

Anpassa insatser efter patientens behov, det blir teamets ”grundstruktur”

**I en ”jobba i team kultur ”
behövs personlig utveckling
och mod att erkänna misstag**

**Tid behöver avsättas för att
utveckla och träna teamarbete**

Att ha roligt underlättar lärandet i teamet!!

Tack för mig!

Annika.Lindh.Falk@liu.se

www.liu.se